

MAMMATA'S KĀVYAPRAKĀŚA

A Brief Introduction

THE ETYMOLOGY

काव्यशास्त्रस्य प्रकाशः |

MAMMATA AND HIS PREDECESSORS

1. The Agnipurāṇa - Vyāsamaharṣi
2. The Nāṭyaśāstra - Bharatamuni
3. The Kāvyaālaṅkāra - Bhāmaha
4. The Kāvyaadarṣa - Daṇḍi
5. The Alaṅkārasārasaṅgraha - Udbhaṭa
6. The Kāvyaālaṅkārasūtra - Vāmana
7. The Kāvyaālaṅkāra - Rudraṭa
8. The Dhvanyāloka - Ānandavardhana
9. The Kāvyaṁīmāṃsā - Rājaśekhara
10. The Abhidhāvṛttimātrkā - Mūkulabhaṭṭa
11. The Kāvyaakautuka - Bhaṭṭatauta
12. The Hṛdayadarpaṇa - Bhaṭṭanāyaka
13. The Vakroktiivita - Kuntaka
14. The Daśarūpa - Dhanañjaya
15. The Vyaktiviveka - Rājānakamahimabhatta
16. The Sarasvatīkaṇṭhābharaṇa and The Śṛṅgāraprakāśa (only three prakāśa-s are available) - Bhoja
17. The Aucityavicāracarcā and The Kavikaṇṭhābharaṇa - Kṣemendra
18. The Kāvyaaprakāśa - Mammata

THE FORMAT

- कारिका (सूत्रम्) |
- सोदाहरणं वृत्तिः |

THE CONTENT

दश उल्लासाः

I

काव्यप्रयोजनम् – कारणम् – भेदाः - स्वरूपनिरूपणम् ।

II

शब्दार्थस्वरूपनिरूपणम् ।

वाच्य-वाच्यार्थः; लक्षणा-लक्ष्यार्थः; व्यञ्जना- व्यङ्ग्यार्थः ।

तेषां भेदाः – उदाहरणानि – खण्डनञ्च ।

III

(In continuation of II Chapter)

आर्थीव्यञ्जना – स्वरूपनिरूपणम् – भेदाः – उदाहरणानि ।

IV

ध्वनिकाव्यभेदः – उत्तमकाव्यनिरूपणञ्च ।

रसस्वरूपनिष्पत्तिः - भावाः - भरतमुनेः रससूत्रम् – खण्डनम् - भेदाः – तेषां निरूपणम् - उदाहरणानि ।

रसध्वनिः – भावध्वनिः – रसाभासः – भावाभासः - उदाहरणम् ।

अलङ्कारध्वनिः – भेदाः - उदाहरणम् ।

वस्तुध्वनिः – भेदाः - उदाहरणम् ।

10455 ध्वनेः भेदाः ।

V

ध्वनिगुणीभूतव्यङ्ग्यकाव्यम् (मध्यमकाव्यम्) भेदनिरूपणम् ।

गुणीभूतव्यङ्ग्यकाव्यम् – निरूपणम् – 8 भेदाः - उदाहरणानि ।

VI

चित्रकाव्यम् (अधमकाव्यम्) | तस्य भेदनिरूपणम् ।

चित्रकाव्यस्य भेदौ - उदाहरणानि च ।

VII

दोषनिरूपणम् ।

दोषस्वरूपम् – प्रकाराः – विचाराः ।

पददोषः, वाक्यमात्रगतदोषः, अर्थगतदोषः, रसदोषः ।

VIII

गुण-अलङ्कारयोः वैधर्म्यम् ।

दशगुणवादानां खण्डनम् ।

IX

शब्दालङ्काराणां निरूपणम् ।

शब्दालङ्कारस्वरूपम्; तेषां भेदानां विवेचनम् ।

चित्रालङ्कारः ।

X

अर्थालङ्कारनिरूपणात्मकम् ।

अर्थालङ्काराणां स्वरूपम्; तेषां प्रकाराः विवेचनञ्च ।

अलङ्काराणां वर्गीकरणम् ।

THE AIM OF KĀVYAPRAKĀŚA

- Follows Dhvanyāloka of Ānandavardhana.
- Many ālaṅkārikā-s consider this work as the commentary of Dhvanyāloka.
- Denies Guṇa-s and alaṅkāra-s as kāvyātmā.
- Broadly classifies Guṇa-s into three and condemns the classification of ten.
- Establishes the dhvanikāvya as the best.

THE GLORY-

- Except rūpaka type of kāvya-s, he discusses all the aspects of kāvyaśāstra.
 - काव्यशास्त्रस्य अयं ग्रन्थः 'निर्गमस्थानम्' इति कथ्यते ।
 - यथा व्याकरणशास्त्रे महाभाष्यम् तथा काव्यशास्त्रजगति काव्यप्रकाशः इति प्रसिद्धो जातः ।
 - There are around 59 commentaries on this work.
-